

Stillheten brytes

Det er over 26 år siden jeg satt alene ved et bord ved siden av senga med papir og penn som Treliste Hospital i Nord-Cornwall hadde skaffet til veie. Den gangen mente jeg at det var viktig å skrive ned de faktiske forhold, slik jeg kjente dem, mens de fortsatt var levende i hukommelsen. Jeg var trett og utmattet, men ordene kom av seg selv. Datoen var 15. august 1979 — dagen etter den mest oppskakende hendelsen i mitt liv. De 25 årene som har gått har gitt meg mer enn nok tid til å reflektere over de lengste fjorten timene jeg har opplevd, timer jeg delte med min venn og besetningsmedlem Gerry Winks om bord i seilbåten *Grimalkin*.

Fire døgn tidligere, den 11. august, hadde jeg satt seil i min aller første Fastnet-regatta, én av et mannskap på seks — David Sheahan (eier og kaptein på *Grimalkin*), sønnen hans, Matthew Sheahan, Gerald Winks, Mike Doyle og Dave Wheeler. Alle vi på *Grimalkin* var opprømte og stolte over å få være med på denne klassikeren av et havseilas på 600 nautiske mil. Regattaen begynte i tilnærmet perfekte forhold, men på den tredje dagen skjedde det uforutsette — *Grimalkin*, sammen med mange av de andre seilbåtene, ble innhentet av den mest dødbringende storm i moderne seilsports historie.

Fastnet Race-tragedien i 1979 krevde femten seileres liv, inkludert to av mannskapet på *Grimalkin*,

David Sheahan og Gerald Winks. Mye er blitt skrevet om det som skjedde i løpet av Fastnet '79, blant annet en god del usannheter angående omstendighetene som førte til at Gerald Winks og jeg ble etterlatt, antatt døde, forlatt av skipskameratene mens stormen var på sitt verste.

Jeg har sett lite eller ingenting til de andre tre overlevende besetningsmedlemmene på *Grimalkin*, Mike Doyle, Dave Wheeler og Matthew Sheahan, i løpet av de siste 25 årene. De få dagene vi tilbrakte sammen om bord på *Grimalkin* er blitt beskrevet, diskutert og debattert i seilerpressen, på TV og i media. Men vi, mannskapet som ble tilbake, har ikke snakket sammen, verken offentlig eller privat. Jeg har alltid følt at det har vært vonde følelser mellom oss, noe tvungent. I en TV-dokumentar nylig hørte jeg Matthew si at han følte han var «ferdig med saken». Jeg er sikker på at han, så vel som Mike, Dave og jeg, har sin egen oppfatning av begivenhetene som fant sted denne forferdelige augustdagen.

I månedene som fulgte etter katastrofen gav jeg flere intervjuer. Nå vet jeg at jeg aldri tilkjennegav hvordan jeg egentlig følte det, heller ikke fortalte jeg hele historien. Jeg var en mann på 24 år, dypt sjokk-skadet og ute av stand til å bedømme situasjonen objektivt. Mye av det jeg leste om omstendighetene rundt fortellingen min, såret meg så mye at jeg i 1980 bestemte meg for ikke å la meg intervjuer mer om hendelsen. Siden da har jeg avslått hver gang et fjernsynsselskap, et filmselskap eller en journalist har banket på min dør og bedt om et intervju.

Slik var det helt til september i 2004, da en dokumentarfilmprodusent ved navn Sinéad O'Brien

henvendte seg til meg. Hun hadde tilfeldigvis hørt historien om hvordan en ung mann var blitt forlatt av skipskameratene i Irskesjøen. Min første reaksjon på denne henvendelsen var selvsagt at jeg ikke var interessert. Men nå hadde jeg faktisk begynt å skrive litt selv, ikke spesielt om Fastnet-regattaen men personlige tanker i form av en dagbok. Jeg diskuterte denne nye henvendelsen med min kone Chris, og så gikk jeg med på å møte Sinéad. Hun var interessert i å forfølge historien for å lage en dokumentar- eller spillefilm, og hun hadde kommet over et videoklipp der jeg ble avbildet med min døde skipskamerat Gerald Winks liggende ved mine føtter. Videofilmen ble tatt like før vi ble reddet av et Sea King-helikopter fra Den engelske marinen. Det å se filmen på datamaskinen, brakte øyeblikkelig, og bare så alt for livaktig, tilbake en tidsperiode jeg hadde gjemt men ikke glemt. Jeg var sjokkert, overveldet — og glad for at Chris var sammen med meg. De neste månedene skulle Sinéad, denne begavede, unge, livfulle, sta irske kvinnen, lokke frem minner hos meg — noen av dem tildekket i lang tid, nærmest fornektet. Foran denne fremmede personen begynte jeg å rense ut 25 års innestengte følelser.

Etter en god del nøling bestemte jeg meg for å la alle følelsene som lå latent bli nedskrevet i en bok. — å omsider feste til papiret følelsen av sinne, smerte, hjelpeløshet, fortvilelse og ren frustrasjon som jeg hadde kjent da jeg forsøkte å overleve det bort imot umulige.

Sinéad maktet å forklare meg den beste måten å gå i gang med prosjektet på. Det tok ikke lang tid før vi ble partnere i denne boken. Innspillene fra min med-

skribent har fra første stund vært inspirerende. Jeg så med én gang hvor dyktig og entusiastisk hun var. Så snart hun skjønnte at jeg hadde en historie å fortelle, brukte hun sin skarpe penn og sine strukturelle ferdigheter til å skrive denne boken. Hun viste meg hvordan vi kunne føye ting til uten å avvike fra hovedlinjen — og hovedlinjen var å være sannferdig med meg selv. Hvis det ikke var for Sinéad, ville denne historien ha forblitt et personlig, upublisert dagbokenotat.

Denne boken er like mye for Gerald Winks som den er for meg — for hvis det ikke var for ham, ville ikke jeg ha vært her og kunnet fortelle historien. Dette er den til nå ufortalte historien om det som skjedde med Gerry og meg på den dagen, den 14. august 1979. Dette er min måte å bli «ferdig med saken.»

Juvelen i kronen

Jeg ble født i Hamble, en liten landsby i Hampshire, på sørkysten. Jeg var den yngste av fire barn — tre gutter og ei jente — og vi ble oppdratt omtrent slik det var vanlig i en liten landsby ved sjøen. Hamble er likevel ikke noen vanlig landsby — livet i landsbyen er uløselig knyttet til fiske, seiling og i særdeleshet regattaer. Noen av de beste innen seiling — både nasjonalt og i olympisk sammenheng — kom herfra, seilte her eller hadde en eller annen tilknytning til dette stedet. Kommer du fra Hamble, er det uunngåelig at sjøen eller seiling har spilt en viss rolle under oppveksten.

Og det er sikkert at far, eller Pa, som vi kalte ham, innpodet kjærlighet til havet — i de tre sønnene sine fra vi var ganske små. Da jeg var fire år gammel fikk jeg de første seilingsleksjonene i ei jolle Pa laget til meg vinteren 1959/60. I verkstedet hjemme pleide jeg å sitte i en gyngestol og se på at Pa høvlet og formet jolla av kryssfiner. Kjærligheten, omtanken og oppmerksomheten han la ned i byggearbeidet, var bemerkelsesverdig. Kanskje det var fordi jeg var den yngste, og han var så mye eldre da jeg vokste opp, at han hadde mer tid til meg enn han hadde hatt til de andre. Jeg vet at jeg tilbrakte mye mer tid sammen med ham enn søsknene mine gjorde, og selv om jeg holdt av begge foreldrene, hadde Pa og jeg et spesielt, vidunderlig samhold. Mange

kvelder sovnet jeg i gyngestolen til lyden av saging, høvling og spikring, for så å bli båret til sengs i armene hans. Han var velbygd, 1,87 meter høy, og han hadde hvitt hår og en sigarett uten filter i hånden så lenge jeg kjente ham. Veltalende og belest var han, og når det var leggetid for meg, fortalte han fengslende historier fra sjøen. Han leste mange beretninger for meg, klassiske fortellinger om skip og mannskap som seilte på Sydhavet og rundet Kapp Horn. Jeg hadde lyst til å være der sammen med personene i boken. Jeg husker den intense spenningen jeg følte da vi neste vår firte jolla ned fra bryggen i Hamble, husker alle som var kommet for å se på. Pa hadde gitt henne navnet *Fred* etter onkelen min — ikke av noen annen grunn enn at det faktisk var det eneste han kom på — men jeg husker at en i menneskemengden ropte til ham: «Du kan da ikke kalle henne *Fred*.»

«Vi kaller henne akkurat hva vi vil», sa far, direkte henvendt til han som ertet. «Ikke sant, sønn?»

Jeg sto ved siden av *Fred*, til knes i vann, og ventet på at Pa skulle løfte meg om bord. Og så endelig — mens alle jublet — var jeg på min første seiltur i *Fred* sammen med Pa. Jeg følte meg som en sjømann på vei til Sydhavet for å leve ut en drøm.

I løpet av sommeren 1960 lærte Pa meg grunnprinsippene i seiling, hvordan jeg kunne krysse opp og ned elven. Han underviste meg med stor omtanke og oppmerksomhet. Ung som jeg var, var jeg ikke redd for noe, og selvtilliten vokste hurtig. Jeg stortrivdes med vannet og alt som var knyttet til det, og noen ganger tok jeg sjanser som Pa på det sterkeste hadde advart meg mot. En av de første reglene han

innprentet i meg, var at hvis jolla kantret, måtte jeg holde meg nær til den.

«Hold deg i nærheten av båten, gutten min. Hold deg fast i den og forlat henne aldri. Hun vil redde deg.»

Den vakre marineblå og snøhvite jolla var min første kjærlighet. Jeg falt, ikke bare for *Fred*, men for elven også. Disse leksjonene sammen med Pa var begynnelsen til en livslang lidenskap.

Mens jeg enda var en svært ung gutt, fikk jeg høre om Fastnet-regattaen fra min nærmeste nabo, Dick Langton, en erfaren havseiler. Dick hadde konkurrert i tre Fastnet-regattaer, og han fortalte om den beryktede havstrekningen mellom fastlandet og klippen, og om alle værtypene han hadde opplevd — fra fullstendig rolig til regn og hagl. Han beskrev de stor-slagne solnedgangene som en kunne iaktta utenfor sørkysten av Irland, der Irskesjøen og Atlanterhavet møtes, han hadde aldri sett noe lignende. Jeg pleide å smyge meg under gjerdet, storme inn i stuen og be ham inntrengende om å fortelle mer. Han fortalte om lyn, torden og sommerstormer, men han sa også at selv om ingen del av seilassen var enkel, var det anstrengelsene verdt — avslutningen og mottakelsen i Plymouth gjorde opp for «slitet». Fortellingene han kom med mens vi satt der foran peisen, fikk meg til å skjønne hvor viktig denne regattaen var. I mitt unge sinn begynte den å anta mytologiske dimensjoner.

Pa hadde også økt interessen min for Fastnet da jeg var sju år gammel ved å ta meg med til Cowes Bay på Isle of Wight — et steinkast fra der vi bodde i Hamble — for å se starten på regattaen. Dette var

tidlig på sekstitallet, og Pa seilte båten *Snapdragon* for Eileen Ramsay, en berømt fotograf. Til tross for min unge alder var jeg oppmerksom på hvor betydningsfull denne store regattaen var, at den var den siste i en serie på fem som til sammen utgjør Admiral Cup — seilsportens verdensmesterskap. Frem til denne dag blir Fastnet-regattaen ansett å være juvelen i kronen når det gjelder havregattaer.

Det tok litt mindre enn en time å kjøre over Solent til Cowes. Vi ankret opp i viken og ventet. Denne starten på Fastnet-regattaen — den første av mange jeg skulle bivåne i årene som kom — var fengslende. Hundrevis av seilbåter fylte viken. Atmosfæren, følelsen det gav å være der, fikk nakkehårene mine til å stritte. Jeg sto ved siden av Pa, og typisk nok lot han ikke sjansen gå fra seg til å gi meg en dose seilings-tips. «En hånd til deg, en hånd til båten, Nicholas», husker jeg han sa til meg. Og jeg lovt meg selv at en dag skulle jeg være blant båtene på startstreken, at jeg på egen hånd skulle oppleve hva denne regattaen handlet om.

Når jeg ble eldre, ble seiling livet for meg, en integrert del av tilværelsen. I det minste var det slik det føltes for en tenåringsgutt uten en bekymring i verden, bortsett fra om været ville bli greit å seile i om kvelden. Jeg fikk ikke nok av det. Jeg elsket hvert minutt jeg tilbrakte på sjøen. Alle andre aktiviteter — sosiale, akademiske eller andre — de kom på andreplass eller hadde noe med seiling å gjøre. Jeg konkurrerte minst tre dager i uken. Jeg stormet hjem fra skolen slik at jeg kunne være med på regattaen onsdag kveld. Om fredagene kunne jeg ikke komme meg fort nok fra skolen, for helg betydde uavbrutt,

intens seiling. Jeg hørte til Hamble River seilklubb på bredden av elven Hamble, en klubb som i tidens løp har produsert flere mestere og medaljevinnere enn nesten hvilken som helst klubb i landet. Når jeg ikke var på skolen, tilbrakte jeg det meste av tiden i eller rundt elven. Hvis jeg ikke var med på klubbaktiviteter, var jeg likevel på elven og tjente lommepenger på å hjelpe Ray Sedgewinkle, fergemannen i Hamble.

Snart tok Pa meg med rundt om i landet til åpne stevner. Vi hadde jollene på slep og jeg vant et par førstepremier og medaljer langs veien — for klubben min og også for meg selv, til Pa's store bifall. Jeg hadde en lang lærlingtid før jeg tidlig i tenårene krysset Kanalen for første gang og begynte å konkurrere til havs i båter med kjøll. Hamble og Cowes var lekegrunden min — det var der jeg fikk opplæring i regatta og sjømannskap.

Jeg likte meg ganske godt på skolen også. Mange av vennene på skolen holdt på med seiling. Jeg tror jeg var en ganske normal, avbalansert elev som håpet å gjøre det bra i grunnskoleeksamenene og så gjøre noe tilknyttet havet eller elven. Jeg var sikker på fremtiden, alt virket enkelt da. Jeg var fast bestemt på å gjøre karriere i handelsflåten. Jeg hadde også helt klart for meg hvilke havregattaer jeg ville delta i. Jeg gikk ut fra at 17 var den rette alderen for å delta i Fastnet for første gang. Når jeg var ferdig med det, skulle jeg fortsette til Sydney til Hobart-regattaen og Bermuda-regattaen. Men Fastnet måtte komme først, det var jeg bestemt på.

Da jeg var femten og gikk i femte og siste år på ungdomsskolen, fikk jeg et uventet tilbakeslag. Jeg

ble rammet av hjerneblødning. Dagen før hadde jeg spilt hockey sammen med min gode venn Mark Parkin. Sammen spaserte vi den lange veien til Titchfield Haven, en liten, populær tidevannsinnsjø med en billedskjønn havn som tørket ut ved lavvann. Det var en svært varm dag i mars, og innen vi hadde kommet oss hjem igjen, hadde jeg fått en stygg hodepine som heldigvis lettet før jeg gikk til sengs.

Neste dag, den 24. mars 1971, var også svært varm. Jeg gikk på skolen. Om ettermiddagen spilte jeg en tøff hockeykamp, og etterpå var jeg utkjørt, mer utkjørt enn normalt. Skolekameratene fortalte meg senere at jeg falt sammen på hockeybanen, men jeg kan ikke huske det. Jeg husker bare at jeg hadde en voldsom hodepine, som migrene, bare verre. Som vanlig tok jeg bussen hjem, men det som var uvanlig, var at jeg gikk ovenpå og til sengs med det samme jeg kom frem.

Hodepinen ble verre utover kvelden. Til slutt var den så ekstrem at jeg slo hodet mot den tapetserte sponplateveggen på soverommet for å forsøke å få slutt på smerten. Jeg kastet opp flere ganger. Jeg snudde meg i senga og prøvde å støtte meg på den venstre armen. Den kollapset under meg, ubrukelig. Synet på venstre øye ble utydelig, som om det var satt opp en skjerm som stengte for utsikten på min venstre side. Jeg tålte ikke lys, så gardinene var trukket for. Snart hadde jeg mistet følelsen på hele venstre side. Det ble ringt etter ambulanse.

Jeg ble tatt direkte til Royal South Hants-sykehuset i Southampton. Ma dro sammen med meg. Jeg kunne føle hver eneste hump ambulansen kjørte over, mens det blinkende blålyset og lyden av sirenene gjorde

vondt i øyne og ører. Jeg husker jeg så opp på Ma mens hun klemte hånden min og masserte pannen min forsiktig. Jeg hadde aldri sett henne slik før — det var angst i øynene hennes. Jeg begynte å forstå at tilstanden min kanskje var alvorlig. Jeg ble overført til neurologisk avdeling i Wessex.

Neste dag ble tilstanden min enda verre, og jeg ble i hast kjørt inn på operasjonssalen, til en operasjon som varte i omtrent tre timer. Flere måneder senere fant jeg ut at de kun gav meg en 50 prosent sjanse til å overleve. Ma og Pa klarte rett og slett ikke å fortelle meg det den gangen. Jeg fikk aldri noen forklaring på hva det var som hadde skjedd, bare at de hadde funnet noen unormale blodkar som jeg antakelig var født med. Hjerneblødning opptrer plutselig og kan inntreffe når som helst i livet.

Livet stoppet opp, og jeg befant meg i en verden styrt av leger og fysioterapeuter. Jeg var flere måneder på sykehus, og fant ut at langtidsvirkningen av hjerneblødningen var en svakhet i venstre side, samt epilepsi. Det følte som om livet, som akkurat hadde begynt, allerede var over. Alle forhåpningene, drømmene og ambisjonene ble forpurret. Jeg måtte kjempe for å lære meg grunnleggende ferdigheter på nytt, som det å gå. Hadde det ikke vært for familien, ville jeg ikke ha kommet gjennom dette. Og i tillegg til støtten fra dem hadde jeg en spesiell form for terapi som ventet på meg — seiling.

Det var ett år senere, høsten 1972, at jeg tok mot til meg og begynte å seile igjen. Jeg dro ut på elven sammen med Mark. Til å begynne med var det merkelig. Jeg var motvillig — folk hadde samlet seg på bryggen for å ønske lykke til, og jeg hadde ikke

lyst til å dumme meg ut. Her sto jeg til knes i vann som kjentes særlig kaldt ut på venstre side — som om noen hadde helt flytende nitrogen i vannet — kaldt, kaldt, kaldt. Så tenkte jeg: «Søren heller, jeg kan ikke trekke meg ut nå. Jeg har noe jeg skal bevise for meg selv. Jeg lar det stå til!» Jeg kjempet meg over hekkbjelken og satte meg i jolla. Straks kjentes det som om jeg ikke hadde vært borte fra den i det hele tatt. Dette var ikke noe problem — kjent territorium — dette kunne jeg klare.

Mark hoppet om bord og av sted dro vi. Vi dro ikke langt, men langt nok. Strålende, absolutt strålende var det å få seile igjen. Det var dette jeg var født til. Neste stopp var regattaseiling. Men akkurat nå var jeg i det minste tilbake på elven igjen og seilte jolle. Denne første seilturen styrket selvtilliten i den grad at jeg ble oppglødd som aldri før. Nå var jeg bestemt, fast bestemt, på å bevise for meg selv at jeg fortsatt var bra nok og kunne nå målene mine, selv om det kanskje ikke gikk så fort eller på samme vis som jeg en gang hadde sett for meg.

Dermed var jeg begynt å seile igjen, jeg vekslet mellom det og arbeidet på elven. Jeg jobbet ved en skipshandel som lå ved elven — den største i området — som på den tiden supplerte de fleste av de velkjente havgående regattaseilbåtene. Snart økte inntekten min, for jeg begynte å transportere båter, både lokalt og utenlands. På den måten fikk jeg farts-tid og erfaring, og fikk seile sammen med noen av de beste båtførerne. De fleste helgene seilte og konkurrerte jeg utenfor kysten. Jeg hadde gitt opp drømmen om en karriere i handelsflåten, men jeg hadde skapt meg et liv på havet. Jeg klaget ikke.

I 1977 følte jeg meg klar til å delta i Fastnet-regattaen, men de fleste skipperne vil helst beholde mannskapet en hel sesong, og jeg var ikke klar til å ta på meg den forpliktelsen det året. Men i juni 1979 fikk jeg muligheten. En av kundene mine, David Sheahan, spurte meg om jeg ville bli med ham som mannskap i Channel Week-regattaene som snart skulle begynne. Jeg var overlykkelig. Jeg slo til på tilbudet uten å tenke meg om. Davids regattaplaner passet akkurat med mine ledige stunder. Vel, hvis de ikke hadde passet, ville jeg helt sikkert ha sørget for at de gjorde det. Jeg visste at ved å være med på – og fullføre disse regattaene, ville både båten og mannskapet være kvalifisert for Fastnet-regattaen. Kanskje tiden nå var inne! Først måtte jeg vise meg god nok for David og båten hans, men det var da en begynnelse, og ikke en hvilken som helst begynnelse – det var en Fastnet-begynnelse.

På denne tiden hadde jeg samlet nok erfaring til at folk som David aktivt ville være ute etter å få meg som mannskap på båtene deres. Jeg kjente ikke David så godt på den tiden, visste bare at han var en regnskapsfører, midt i 40-årene. Jeg kjente sønnen hans, Matt, bedre. Jeg så Matt ofte nede ved jollene, i garderoben eller seilende i jolla ute i skipsleden. Jeg visste at faren hans eide og seilte en 30 fots seilbåt som het *Grimalkin* – hun var rask, og søsterskip til *Silver Jubilee*, båten som vant verdensmesterskapet i 1976. *Grimalkin* var samme type båt som jeg var vant til å seile i, og enda viktigere var det at David virket som en kar en kunne stole på. Da han ba meg om å slutte meg til besetningen hans, visste han allerede om hva jeg var i stand til fysisk – mine sterke og svake sider.

Mindre enn en uke etter at jeg hadde sagt ja til tilbudet, fikk jeg et brev fra David. Jeg husker spenningen jeg følte da jeg leste det. Channel Week ville være en fin måte å bli kjent med båten, skrev han, med tanke på den lengre Fastnet-regattaen i august. Dette ble mer og mer virkelig. Han avsluttet med å si at han skulle holde meg underrettet, enten gjennom Matthew eller direkte, når han fikk tilgang til flere detaljer. Jeg ble bedre kjent med Matt også. 17 år gammel, selvsikker, veltalende og av og til sa han akkurat hva han mente. Han var tettbygd, rundt 1,70 høy, sterk og atletisk. Jeg så egentlig ikke på Matt som en nær venn, men vi var kompiser som hadde samme mål og samme lidenskap.

Den første regattaen i serien begynte fredag den sjetten juli. Det var et velkjent kystseilas på 165 nautiske mil, fra Cowes til St. Malo. *Grimalkin* seilte med et mannskap på seks, som etter ett tidlig mannskapsbytte ble bestående av meg, David, Matt, en fyr jeg kjente som het Gerry Winks og to andre som jeg ikke kjente — Mike Doyle og Dave Wheeler. Mike og Dave var mannskap som David hadde annonsert etter lokalt, i Surrey. Matt var den som kjente båten best og Dave og Mike utfylte på en god måte Matts ledelse og min erfaring — det var på grunn av den David ville ha meg om bord. 35 år gamle Gerry var også meget erfaren.

David Sheahan var en av de beste skipperne jeg hadde seilt sammen med. Han hadde kjempegodt humør, og han satte pris på arbeidsomhet og at man hadde et øye for detaljer om bord i båten hans. I omgang med mannskapet oppførte han seg alltid rolig, nesten faderlig. David minnet meg på mange

måter om Pa. De møttes aldri, men om de hadde gjort det, vet jeg at de hadde gått veldig godt overens. Begge var høflige og elskverdige, ingen av dem aksepterte noe tull og tøys, verken på land eller til sjøs, men begge hadde en flott humoristisk sans. David var en vakker mann, han lignet til og med Pa av utseende, men kortere, omtrent 1,75, og spedere bygd. De store brillene fremhevet det smale ansiktet, og en anelse grått viste seg i det halvlange, mørke håret under seilerlua.

Det fine med regattaen denne uken var at jeg fikk en mulighet til å jobbe sammen med resten av mannskapet og bli kjent med dem. Matt var rask som en apekatt foran masten, alltid ivrig etter å få det beste ut av *Grimalkin*. Men det hendte at han ble frustrert og vanskelig å ha med å gjøre, noe de andre syntes var ganske morsomt. Men det tok aldri lang tid før han kom seg etter disse små anfallene av dårlig humør. Han forgudet og respekterte faren sin. Det var et slags likeverd i forholdet dem imellom også — de var like mye bestevenner som far og sønn. Gerry Winks var nestkommanderende og navigatør. Han viste seg å være en god vaktsjef og en utmerket støtte for David. Han var en stor mann, omtrent 90 kg. og godt over 1,80 høy, men med overraskende myk stemme, vennlig og med en flott humoristisk sans. Jeg likte ham med det samme.

Mike Doyle var en hyggelig ung fyr som smilte mye. Ifølge ham selv var han ganske erfaren, og sant nok virket han trygg og sikker på foten om bord under disse første regattaene. Han var høy, mørkhåret og hadde en utrolig dyp stemme, som jeg var sikker på han utnyttet til fulle når han skulle legge an

på damer. Han hadde også et stort repertoar av vitser, og han kunne kunsten å få mannskapet til å le.

Dave Wheeler kunne jeg ikke noe med. Han var imøtekommende men han så veldig ung ut. Ganske tidlig i regattaen oppdaget jeg at han oppførte seg litt merkelig i pressede situasjoner. Men han var også morsom. Han hadde et uuttømmelig lager av frekke vitser, og han promptet også til stadighet — mer til egen forlystelse enn til noen annens. Jeg har ikke tall på alle gangene i løpet av disse første regattaene at han sa: «Dra meg i fingeren, Nick, brusken sitter fast.»

Og jeg dro, bare for å gjøre ham fornøyd, og jeg visste hva resultatet ville bli.

«Ah, det var bedre», sa han, og lo seg fordervet.

Av og til, særlig hvis det ikke skjedde stort, var det vanskelig ikke å la seg rive med av de dumme vitsene til Dave. Det var toalettviser som ikke passet seg for Davids ører, men jeg husker at jeg ved ett tilfelle lo så mye at jeg nesten falt over bord. Noen ganger måtte David bli minnet på at han ikke var med bare for turens skyld. Når jeg nå ser tilbake, forstår jeg at han var ung, veldig ung — omtrent 19 — og selv om han hadde gode motiver, så var han faktisk med bare for turens skyld.

Denne første regattaen forløp uten uhell, og bortsett fra nakkesmertene jeg fikk av å jobbe med spinnakeren mesteparten av dagen, trivdes jeg godt. På vei over Kanalen til St. Malo hadde vi gleden av å se en fantastisk, fargesprakende solnedgang. Jeg satt på rekka og iakttok de praktfulle fargene foran øynene på meg, og det fikk meg til å huske noe Dick Langton hadde sagt til meg for flere år siden, angående

Fastnet-regattaen. Hvis vi kvalifiserte oss til regattaen, håpet jeg vi ville få se mange slike solnedganger.

En kveld, senere i uken, da vi hadde konsumert mange drinker og stemningen var høy, sa vi godnatt i en uendelig imitasjon av avslutningsscenene i en episode av såpeoperaen *The Waltons*. David innledet selvfølgelig det hele med en høy fjert, etterfulgt av: «Godnatt, Johnboy», og en masse skoleguttaktig knising.

«Natta, Mary Ellen», sa Matt.

Så falt Mike inn med sin dype stemme: «God natt, bestefar.»

«Godnatt Elisabeth», svarte jeg.

En konkurranse i å kaste opp fulgte så — ølet hadde sin virkning — og dette fortsatte helt til David ikke orket mer og avblåste det hele.

I det store og hele hadde vi en fantastisk regatta-uke i juli. *Grimalkin* presterte bra. Vi var med i tette løp og vant noen av dem. Vi fikk også vår del av dårlig vær, noe *Grimalkin* og mannskapet hennes taklet uten problemer. Mannskapet seilte bra sammen. Hvis jeg sammenlignet med denne konkurransen, og for den saks skyld andre båter jeg hadde vært mannskap på, følte jeg at Davids mannskap alt i alt var en god blanding av erfaring og ungdom. Og bortsett fra de vanlige gnisningene som oppstår når en lever tett innpå hverandre, var det ikke noe uvennskap på båten.

Selv om vi ble nødt til å trekke oss fra den siste regattaen, slo David fast at uken hadde vært en suksess fordi vi kvalifiserte oss for Fastnet. Han kom om bord i båten og bekreftet at jeg skulle være en av mannskapet. Nå visste jeg med sikkerhet at jeg ville

være på startstreken under Fastnet-regattaen i 1979. Jeg hadde en skikkelig god følelse — alle hadde det. Vi drakk noen øl den kvelden også, og sang lovsanger til *Grimalkin* til vi ikke orket å synge mer.

David besluttet å ikke konkurrere i Cowes Week, for han ville konsentrere seg om Fastnet i slutten av uken. Det passet meg bra. Det betydde at jeg også kunne konsentrere meg om det som var hovedsaken — regattaen jeg hadde ventet på og strebet etter i årevis.

Et par uker før Fastnet-regattaen sendte David Sheahan et brev med detaljerte forberedelser for regattaen til alle medlemmene av mannskapet på *Grimalkin*. Han var svært presis og delte ut ansvarsområder, plikter og plass om bord til hver enkelt. Han la også ved en vaktliste. Dette hørtes veldig analytisk ut, men det gjorde det klart hvilke roller vi hadde om bord. Jeg var virkelig godt fornøyd da jeg leste at jeg skulle være av vakt de tolv første timene av regattaen. Det eneste jeg skulle gjøre var å dele ut smørbrød til mannskapet. Jeg var ingen kokk — David hadde allerede tildelt meg *Grimalkins* svidde stekespade, et resultat av jobbingen i byssa under Channel Week. Men dette var helt i orden. Jeg ville mye heller trimme seil enn lage mat.

David forsikret seg om at båten hans oppfylte hver eneste av de strenge sikkerhetsforanstaltningene som arrangørene hadde bestemt. Han tok ikke lett på noe. Han var så metodisk at han i tillegg til å forsikre seg om at båten var i perfekt stand før regattaen, også forsikret seg om at vi, mannskapet hans, var likedan. Ja, han insisterte til og med på at vi alle sammen skulle avlegge et besøk hos tannlegen for å sjekke at alt var i orden. Det var ikke mange skipperer som

gikk så langt. Han var en perfektjonist — og derfor elsket jeg å seile sammen med ham.

Uken før Fastnet sjekket jeg været hver dag. Forholdene syntes å være perfekte for det som skulle skje senere i uken. Jeg gledet meg slik til å komme om bord og legge av sted på den 608 nautiske mil lange regattaen. Den starter ved Cowes, fortsetter vestover langs den engelske kyst til den passerer Lands End. Så tar den kursen tvers over inngangen til Den engelske kanalen og inn i Irskesjøen. Den runder sør-enden av Irland, fyret på Fastnet Rock — kjent som Irlands «tåre». Etter å ha rundet klippen, gjør regattaen så retrett og går inn mot land like ved endepunktet i Plymouth, utenfor den berømte moloen. Ingen del av denne ruten er enkel. Jeg visste det kom til å bli tøft, den største utfordringen jeg hadde hatt innen seilspporten, men jeg var rede.

Jeg tror at Ma var bekymret for meg. Hele uken forut for regattaen sa hun stadig til meg: «Nå må du ikke glemme å ta medisinen din, kjære. Legg den på et trygt sted.»

Epilepsien krevde at jeg tok fenobarbiton to ganger om dagen — et middel mot krampetrekninger. Dette var den ene tingen jeg ikke trengte noen påminnelser om. Jeg visste bare så altfor godt hva som ville skje hvis jeg ikke tok medisinen. Men jeg antar Ma så for seg det verste som kunne skje. Hva hvis jeg glemte den eller rotet den vekk? Hva hvis det ble dårlig vær og jeg fikk krampetrekninger? Ma og Pa var begge godt inneforstått med alle farene som er forbundet med havseiling.

Kvelden før regattaen var jeg hjemme i Hamble sammen med Ma og Pa. Vi spiste en tidlig kveldsmat

og så litt på TV. Pa tok frem frimerkealbumet sitt. Han var lidenskapelig når det gjaldt hobbyen, og skrev merknader i samlingen med sin egen vakre håndskrift. Han la inn et japansk jubileumsfrimerke, et han nettopp hadde kjøpt, en utgave av den japanske kunstneren Hokusais berømte tresnitt *Bak den store bølgen ved Kanagawa*. Det forestiller en diger bølge toppet med hvitt skum, som nesten blokkerer utsikten til fjellet Fuji. Ikke bare beundret jeg frimerket og den stilige plasseringen på albumsiden, men også ordene i gul gullskrift med indisk blekk under frimerket, skrevet med Pa's vakre håndskrift.

Neste morgen, etter en tidlig frokost med Ma, pakket jeg ned det siste av sakene mine, inkludert lommeboken og de godt tilskrudde medisinflaskene. Jeg var glad for den store frokosten Ma hadde gitt meg. Den hjalp til med å roe ned den nervøse forventningen jeg hadde. Jeg lukket soveromsdøren, strøk Tom, den sorte katten vår, som lå og døde på vindusbrettet ved toppen av trappen, før jeg gikk ned til entreen og åpnet ytterdøren. Pa ventet i oppkjørselen i sin hvite Escort. Jeg hoppet inn, så rullet jeg vinduet helt ned for å ta farvel med Ma. Hun bøyde seg inn og sa bare: «Ta vare på deg selv, min kjære.»

Idet Pa sakte kjørte av sted, snudde jeg meg og så Ma innrammet av den store ligusterhekken på begge sidene av porten. Hun smilte bredt og vinket med en stor, sveipende bevegelse.

Pa kjørte meg den knappe kilometeren til Hamble Point, der *Grimalkin* lå fortøyd. Vi snakket ikke i bilen, noe som ikke var uvanlig. Ofte var det en vennskapelig stillhet oss imellom. Han satt i dype tanker,

og jeg visste at han var bekymret for meg, men typisk nok nevnte han det ikke med et ord. Vi kom frem til marinaen. Kun fem minutter unna lå *Grimalkin* og startpunktet for Fastnet-regattaen.

Jeg tok sakene mine ut av bagasjerommet. Pa gikk også ut av bilen og vi tok hverandre formelt i hånden. Så la han armen om skuldrene mine en kort stund. «Gjør som Ma sier, ta vare på deg selv.»

Med foldede armer og sigaretten allerede tent, lente han seg mot rekkverket ved marinaen. Jeg gikk av sted, én gang snudde jeg meg og vinket. Det var lett å få øye på Pa's hvite hår.

Det var tidlig om morgenen, lørdag den 11. august 1979, og de neste fire døgnene skulle komme til å forandre livene våre ugjenkallelig. Dette var starten på en 600 nautisk mil lang odysse for *Grimalkin* og mannskapet hennes — en ferd som folk ville snakke om i flere tiår fremover.

